



# **Att eftersträva variation - evenemangsproduktion i en småstad**

Alfons Grönqvist

Examensarbete  
Kulturproducent  
2018

EXAMENSARBETE	
Arcada	
Utbildningsprogram:	Kulturproduentskap
Identifikationsnummer:	6654
Författare:	Alfons Grönqvist
Arbetets namn:	Att eftersträva variation - evenemangsproduktion i en småstad
Handledare (Arcada):	Maria Bäck
Uppdragsgivare:	
<p>Sammandrag:</p> <p>För att lyckas skapa variation i en småstad krävs det mycket tålamod och en stark motivation. Jag är en eldsjäl som brinner för att förverkliga mina drömmar inom evenemangsproduktion och jag vill bredda på utbudet inom underhållning i småstaden Raseborg. Den 31.3.2018 var jag med och skapade ett musikevenemang med hiphop som genre, evenemanget hade artister från Sverige och Finland på scenen och det är denna produktion jag behandlar i slutarbetet. Jag berättar om vad som inspirerat mig att förverkliga mina egna musikevenemang och om min väg till att bli evenemangsplanerare. Arbetet är en hybrid mellan ett konstnärligt och ett praktiskt arbete, det vill säga en produktion. I texten kommer det fram hur viktigt det är att lyckas samarbeta och förenas med personer som delar liknande visioner som man själv har. En förening skapas under planeringen av evenemanget och de fyra medlemmarna där jag är en jobbar tillsammans som en stark grupp. Vår vision är att hitta ett unikt ställe för vårt musikevenemang och sedan göra evenemangsområdet ännu mera speciellt genom vår fantasifulla och konstnärliga inredning. På det här sättet skapar vi en intressant miljö för våra artister och för besökarna på evenemanget. I arbetet förklaras hur vi planerat evenemangsområdet och jag beskriver hurdana konstverk vi har skapat för inredningen som är viktig för oss. Vi lyckades väl med marknadsföringen och planeringen av evenemanget och det blev en succé. Vi fick runt 400 besökare till evenemanget som är en hög siffra för ett evenemang i lilla Raseborg. Vår ekonomi ger slutligen en vinst på 300 € som vi är nöjda över efter vi haft utgifter på cirka 12-000 €. Med gemensamma krafter inom föreningen och mycket hjälp av volontärarbetare uppnådde vi våra visioner. Under processen fick vi lära oss mycket eftersom vi gjorde allt arbete väldigt grundligt och noggrant.</p>	
Nyckelord:	Evenemangsproduktion, samarbete, variation, musiktillställning, inredning
Sidantal:	32
Språk:	Svenska
Datum för godkännande:	

DEGREE THESIS	
Arcada	
Degree Programme:	Cultural Management
Identification number:	6654
Author:	Alfons Grönqvist
Title:	Att eftersträva variation - evenemangsproduktion i en småstad
Supervisor (Arcada):	Maria Bäck
Commissioned by:	
Abstract:	
<p>To succeed in creating variation in a small town requires a lot of patience and a strong motivation. I am a fire soul who lightens up to realize my dreams in event production and I want to widen the variation of entertainment in the small town of Raseborg. On 31.3.2018 I was creating a music event in the genre of hip-hop, the event had artists from Sweden and Finland on stage and this is the production I'm dealing with in the final work. I am writing about what inspired me to realize my own music events and about my way to becoming an event planner. The work is a hybrid between artistic and practical work, in other words, a production. The text reveals how important it is to succeed in collaborating and uniting with people who share similar visions as oneself. During the planning of the event, a union is created and the four members, where me being one, work together as a strong group. Our vision is to find a unique place for our music event and then make the event venue even more special through our imaginative and artistic interior. In this way, we create an interesting environment for our artists and for the visitors to the event. The work explains how we planned the event area and describe how the artwork we have created for the interior is important to us. We managed well with the marketing and planning of the event and it became a success. We got around 400 visitors to the event, which is a high figure for an event in the small town of Raseborg. Our economy ultimately yields a gain of 300 € which we are pleased with after we had expenses of about 10-000 €. With common forces within the association and a lot of help from volunteers, we achieved our visions. During the process, we learned a lot because we did all the work very thoroughly and carefully.</p>	
Keywords:	Event production, collaboration, variation, music event, interior design
Number of pages:	32
Language:	Swedish
Date of acceptance:	

# INNEHÅLL

<b>1 Inledning</b> .....	6
1.1 <i>Bakgrund och utgångspunkter</i> .....	6
1.2 <i>Metod och material</i> .....	7
<b>2 Historia och erfarenheter</b> .....	8
2.1 <i>Dibox Entertainment</i> .....	8
2.2 <i>Inspiration</i> .....	10
2.3 <i>Kronomagasinet</i> .....	13
<b>3 Föreningen Skumt r.f.</b> .....	15
3.1 <i>Innan föreningen</i> .....	15
3.2 <i>Föreningen grundad</i> .....	17
3.3 <i>Visioner</i> .....	17
<b>4 Processbeskrivning</b> .....	19
4.1 <i>Blåa Raseborg</i> .....	19
4.2 <i>Utmaningar och framsteg</i> .....	21
4.3 <i>Uppbyggnad</i> .....	23
<b>5 Evaluering</b> .....	27
5.1 <i>Synlighet</i> .....	27
<b>6 Slutord</b> .....	30
Källor .....	31
Material .....	32

## Figurer/ Bilder

Figur 1 Skumt-skylt som användes som dekoration till vårt evenemang. Foto: Ian Granström .....	7
Figur 2 Bröderna Grönqvist. Foto: Ian Granström .....	9
Figur 3 Boiler room. Foto: Samora Samorai.....	10
Figur 4 LUX Helsinki, ljusfestival i centrala Helsingfors.....	11
Figur 5 Konepaja Bruno, bild från uteterrassen. Foto: www.Helen.fi.....	12
Figur 6 Flow Festival, En drönarbild på området år 2017 Foto: flowfestival.com.....	13
Figur 7 Föreningsmedlemmarna i Skumt r.f. Jens Heinström, Fredrik Öblom, Jonas Grönqvist och Alfons Grönqvist.....	14
Figur 8 Utrymmet från Skumt evenemanget den 31.3. Foto: Ian Granström.....	18
Figur 9 Artisten JAG, Dj Gonnar och Dj Bluff (som fungerar som JAG:s Dj. Foto: Ian Granström.....	21
Figur 10 OSQ står på scen som en av förbanden. Foto: Ian Granström.....	23
Figur 11 En bild på en del av Soffsektionen på evenemangsplatsen.....	24
Figur 12 Rottanaama Bissebingo på sin egen scen i den graffitimålade Ford Fiestan. Foto: Ian Granström.....	25
Figur 13 Artisten JAG uppträder framför publikhavet. Foto: Ian Granström.....	27
Figur 14 Affischen inför evenemanget. Bild: Alfons Grönqvist.....	28
Figur 15 Artisten JAG på scen. Foto: Ian Granström.....	29
Figur 16 Bild på Erk som består av hälften av duo gruppen Trainspotters. Foto: Ian Granström.....	30
Figur 17 Bild på Walt Miguel som kom från Jakobstad. Foto: Ian Granström.....	30

# 1 Inledning

## 1.1 Bakgrund och utgångspunkter

I början av september 2017 var idéerna många och ivern var hög om att skapa ett musikevenemang efter att jag spontant kontaktat den svenska hiphop-duon Trainspotters och frågat om de skulle vara intresserade att uppträda i Finland, påsken 2018. Duon är känd för sin musik mest i Sverige, och att de lagt sin hemstad Umeå på kartan inom hiphop-musik. Deras mest lyssnade låt "UÅ" hade runt tre miljoner spelningar på musiktjänsten Spotify i december 2017 och deras låtar blev i medeltal spelade 60'015 gånger per månad. Hiphop gruppen som jag hade lyssnat på i många år hade ingen spelning inbokad inför påskhelgen och var väldigt intresserade att komma till Finland. Vi bestämde oss för att preliminärt boka datumet 31.3 och hålla kontakt med varandra. Vid det här tillfället var allting bara drömmar och jag kunde bara hoppas att det skulle förverkligas.

Jag har vuxit upp i Raseborg, i en liten stad i södra Finland där jag bildat ett brett socialt nätverk under åren. Det blev klart att det kommande evenemang skulle ordnas där eftersom kontaktnätet var så starkt i hembygden. Kontakter är väldigt viktiga för att komma igång med ett projekt. Man märker snabbt att man behöver väldigt många större och mindre tjänster som man ofta kan lösa via sitt kontaktnät.

En annan faktor varför Raseborg skulle bli platsen för tillställningen var att utbudet av nattlivet och natt-evenemangen för unga vuxna just nu lyste med sin frånvaro.

Den 11 juni 2017 skriver Anna Björkqvist i en artikel för YLE om hur krogkulturen har ändrat i Raseborg under de senaste åren. Dave Huldin som arbetar som krögare i Ekenäs kommenterar i artikeln. "Jag tror att intresset delvis svalnar hos konsumenten då det inte sker så stor utveckling." Jag håller med Huldin i denna fråga och tror på att intresset är stort att ordna tillställningar i dessa trakter.

## 1.2 Metod och material

Mitt arbete är en hybrid av ett konstnärligt och praktiskt arbete dvs. en produktion.

Jag kommer att göra en kvalitativ fallstudie kring denna produktion och rapporterar och reflektera över de yrkesmässiga val jag gjort i mitt arbete som evenemangsproducent. Enligt Alvehus (2013: 18) ska man kritiskt tolka och kritiskt reflektera ett arbete utgående från det vi vet och kan som forskare och ta ett professionellt och analytiskt ställningstagande till påståenden eller undersökningsresultat. Jag kommer att fördjupa mig i påskeevenemanget som jag var med och skapa den 31.3.2018 och beskriva mina professionella val under processen. Sedan berättar jag om utmaningarna som evenemangsproducent under skapandet av evenemanget. I arbetet kommer det fram hur jag kommit till denna situation att skapa tillställningen som jag nu studerar, senare i arbetet förklarar jag föreningen som bildades p.g.a. tillställningen och hur vi jobbade som grupp inom föreningen.

Under processen tar jag stöd utav litteratur som hjälper mig i planering, genomförande och utvärdering av evenemanget. Min främsta litteraturkälla är "Att tända en supernova" av Tina Fridh, Mikael Jansson och Anders Melander. Boken kretsar mycket kring punkterna som jag vill poängtera och tala om. Jag använder mig även av artiklar kring evenemangsplanering och annan nyttig information som jag får tag på.

Under processen använder jag mig av egna iakttagelser från planeringen, genomförandet samt evaluerandet av evenemanget. För att få en bild på hur väl evenemanget lyckades kommer jag att använda mig av muntlig feedback från publiken samt iakttagandet av all synlighet runt evenemanget.



*Figur 1 Vår Skumt-skylt som användes på evenemanget 31.3.2018. Foto: Ian Granström*

## 2 Historia och erfarenheter

Vägen till evenemanget som jag kommer att gå in på i ett senare skede har varit lång. Jag kommer att berätta om just den vägen och hurdan inspiration som motiverat mig att skapa ett eget evenemang och våga förverkliga idéerna.

### 2.1 Dibox Entertainment

År 2008 bestämde jag och min bror, Jonas Grönqvist oss för att införskaffa ett gemensamt ljud- och ljus system. Det ordnades massor med lokalfester för ungdomar i södra Finland runt Raseborg trakterna på den här tiden. Det handlade mest om gymnasiefester och födelsedagsfester dit man bjöd alla sina vänner och bekanta för att festa in på småtimmarna. Besökarna på dessa fester kunde nå upp till hundratals ungdomar per fest. Dessa kvällar var i behov av en ordentligt ljud- och ljusshow och eftersom vi hade införskaffat vårt nya system hade jag och min bror vår chans att börja jobba som DJ:s på dessa fester.

Vi startade vår karriär i DJ branschen. Efter några tillställningar reagerade vi på att vi som DJ:s hade full makt över programmet och vilka låtar som spelades och att vi var ansvariga för att alla gäster hade en rolig tillvaro. Med andra ord var det jag och min bror som fixade stämningen på festerna. Efter att vi jobbat med underhållningen för festerna i några år så bestämde vi oss för att utvidga vårt utbud och även utvidga vår kundkrets. Året var 2014, nu skapades företaget Dibox Entertainment, ett företag inom underhållning som jag blev ansvarig över. Med det nya företaget grundat så gick vi vidare från ungdomsfester till medelålders kalas, och större evenemang.

Vi gjorde spelningar som; personaljulfester för Stockmann, många 40- och 50års kalas, skateparksöppning i Raseborg och många bröllop runt om i Finland osv. En sak som hade ändrats från tiden då vi spelade på ungdomsfesterna, var att jag och min bror hade börjat satsa mera på programmet vi erbjöd. Vi hade börjat använda oss av mikrofon för att hålla stämningen uppe och vi var alltid beredda på att dra något attraktivt program som vi hade planerat. Programmet kunde vara en danstävling där gästerna var uppställda i två lag och tävlade mot varandra i olika rytmer.



Min bror och jag har alltid strävat efter att utveckla oss själva och inte stanna kvar i samma bana för länge. Efter att vi nu fungerat som DJ:s i nio år och spelat på alla möjliga intressanta tillställningar, så var det dags för oss att hitta på något nytt och intressant. Vi började fundera på olika idéer inför att planera ett evenemang.

Vi ville ordna ett eget evenemang där vi fick spela musik som vi själva tyckte om. Efter att man varit DJ i närmare tio år så blir man lite trött på att lyssna på samma poplåtar som man får spela upprepade gånger på varenda fest. Nu ville vi ordna ett evenemang där allting var annorlunda.



*Figur 2. Jonas Grönqvist (bror) och Alfons Grönqvist. Foto: Ian Granström*

## 2.2 Inspiration

Under vår tid som DJ:s och festfixare har vi fått mycket inspiration från koncept som Boiler room, Konepajan Bruno, LUX Helsinki och Flow Festival. Alla dessa nämnda inspirationer ordnas i Finlands huvudstad Helsingfors, alla fyra exempel har på sitt sätt lyckats influera mig starkt och absolut gett mig inspiration för egna projekt.

Boiler room är en global plattform för artister att uppträda direktsänt för upp till 400'000 åskådare via nätet. Boiler room har ordnat spelningar i över hundra storstäder världen runt och ger en ny fräsch scen för DJ:s och artister världen över. Artisterna kommer också nära sin publik i form av att uppträda från publiken. Ingen scen behövs alltså. Boiler room ger plats åt musikgenren som är lite mera okända, som garage, house, techno, dub och på senare tid grime, hip hop och jazz. <https://boilerroom.tv/>



*Figur 3. Så här kan en klubbkväll se ut i Boiler room. Foto: Samora Samorai*

LUX Helsinki är en ljusfestival som lyser upp delar av Helsingfors med sina konstverk under några dagars tid, oftast under januari månad. LUX lyckas med sina fantasifulla installationer och ger underhållning på hög nivå. Exempel på konstinstallationer från förra året: Ljusfestivalen hade lyst upp flera byggnader med animerade kanonshower bl.a. Domkyrkan. Sedan kunde man gå igenom en park där konstnärer påhittigt tillverkat taklampor av skräp. Parken hade en mycket hög mysfaktor. LUX inspirerar mig i ljus uppsättningen och användningen.

<https://www.luxhelsinki.fi/>



*Figur 4. Helsingfors domkyrka som är upplyst av LUX Helsinki Foto: [www.luxhelsinki.fi/](http://www.luxhelsinki.fi/)*

Konepajan Bruno har lyckats skapa ett kulturcenter i ett gammalt tågstation i Helsingfors centrum. Där erbjuds livemusik, mindre företag som gör mat och dryck och på dagarna brukar där ordnas lopptorg. Konepajan Bruno har fångat en unik plats och fyller den med mångkulturell verksamhet som lockar och ger exempel på hur variation kan lyftas fram. <http://www.konepajanbruno.fi>



*Figur 5. Konepajan Bruno Foto: www.Helen.fi*

Slutligen har vi Flow Festival som grundades 2004 och som årligen ordnas i Södervik, Helsingfors. Det är enligt mig Finlands främsta Festival som lyckas visuellt, kreativt och alltid har en intressant och fräsch artistlista. År 2014 utsåg The Guardian, Flow Festival till att vara en av Europas tio bästa festivaler. Att bli omnämnd av den brittiska dagstidningen "The Guardian" är en stor merit som Flow Festivalen kan stoltsera med. <https://www.flowfestival.com>



Figur 6. Flow Festival 2017 Foto: [www.flowfestival.com](http://www.flowfestival.com)

## 2.3 Kronomagasinet

Min bror och jag började aktivt söka intressanta lokaler där vi kunde utveckla en attraktiv tillfällig musikscen. Vi sökte mycket efter ett ställe i Raseborgs region, eftersom vi kände att behovet av en sådan här tillställning var stort bland ungdomar i dessa trakter och vi dessutom har många kontakter här.

Hösten 2017 lyckades vi hitta ett ställe som vi hade letat efter. Vi ordnade ett privat evenemang i skateboardparken Kronomagasinet i Ekenäs. Platsen var perfekt, en gammal ladugård som var inredd till en modern inomhus skatepark. Vår plan var att inreda stället och göra ett redan unikt ställe ännu mera speciellt än det redan var. Sen skulle vi ge scenen åt lokala artister som vi tyckte var aktuella.

Det blev ett större projekt än vi tänkt oss. Lyckligtvis fanns det andra personer som också var intresserade att ordna igång ett evenemang som detta. Jens Heinström och Fredrik Öblom visade stort intresse och hade riktigt många bra idéer för att göra evenemanget fenomenalt. Vips så var vi fyra stycken personer som planerade och förverkligade våra visioner och drömmar. Denna kvartett visade sig vara ett lyckat koncept och vårt samarbete fungerade otroligt bra. Vi styrde iland Kronomagasinet's fest med runt tvåhundra gäster och lokala artister som C-star, OSQ och Rottanaama Bissebingo (RNBB). Gäster som besökte tillställningen älskade vår kreativitet och berömde vår självbyggda utomhus wc, vår goda festivalmat samt finesser som att vi hade en eldslukare på plats som uppträdde samtidigt som vissa artister. Sedan kommenterade en besökare att detta var början på någonting nytt inom kulturen i Raseborg, besökaren funderade på när nästa tillställning skulle ordnas. Detta var början på Skumt.



*Figur 7. Skumt föreningen. Från höger Alfons, Jonas (Sittande), Jens och Fredrik. Bild: Agneta Sjöblom*

## 3 Föreningen Skumt r.f.

Kapitlet handlar om hur vår organisation bildades, visioner började ta fart och nya utmaningar närmade sig.

### 3.1 Innan föreningen

Efter privatfesten på Kronomagasinets kände jag att den här arbetsgruppen fungerade väldigt bra. Alla hade sina egna styrkor att bidra med. I boken "Att tända en supernova" tas det upp hur de olika rollerna i gruppen är viktig för att lyckas med evenemangsplanering. Boken kallar initiativtagaren eller idésprutan för "eldsjälen" och i detta fall började idéerna gro hos mig och Jonas under vår DJ resa.

I boken beskrivs eldsjälen av Fridh, Jansson och Melander. "Eldsjälen är epicentret. Kraftkällan som allt kretsar kring. Steve Jobs, Apples numera avlidne grundare, var inget tekniskt snille och han var inte unikt begåvad när det gäller att förstå kundbehov. Hans två främsta egenskaper var att han visste exakt vilka produkter han själv ville ha och han brann för att de skulle skapas. Dessutom gjorde han ett viktigt antagande, han antog att andra ville ha samma saker som han själv." (Fridh, Jansson, Melander 2014:32.) Jag har alltid massor med idéer i starten av ett evenemang eller projekt, även idéer som är helt orealistiska. Men jag anser att det är viktigt att våga drömma och våga tänka förbi det vanliga. På så sätt skapas de bästa visionerna. Därför hade vi också ett "fantasimöte" i början på planeringen inför Skumt. Senare också en utrymmesplanering om själva lokalen där vår fantasi fick flyga högt.

Boken "Att tända en supernova" beskriver ett väldigt lyckat evenemang som vuxit stort som en "supernova". Citerat från boken: "personer med eldsjälsegenskaper, handlingskraft och systematik står för en bra start, men det räcker inte. Att utveckla, bygga och förvalta en supernova kräver att de och andra bildar ett starkt team." (Fridh, Jansson, Melander 2014:40)

Det var intresset av musiken, konsten och det nytänkande konceptet som knöt vår grupp samman. Jens, Fredrik, Jonas och jag. Vi var alla ivriga på att skapa ett nytt ännu större evenemang efter privatfesten i Kronomagasinets. Den 18.11.2017 hade vi vårt första möte efter Kronomagasinets där vi gick igenom Kronomagasinets tillställning och analyserade vad som gick bra och

vad som kunde gått bättre. Sedan började vi fundera över om ett kommande evenemang skulle vara möjligt. Vi berättade om våra idéer och visioner för varandra. I det här skedet hade jag hört av mig till artistgruppen Trainspotters och frågat om de skulle vara intresserade av en spelning i Finland. Jag visste att alla i vår grupp var intresserade av dessa artister och så var fallet. Vi började spinna vidare på en spelning där våra huvudartister skulle var Trainspotters. Våra första möten gick mest ut på att göra en stor helhet av kvällen och söka den perfekta platsen åt oss. Vi var länge inne på idén att ordna evenemanget i ett gammalt slakthus i Pojo men de planerna blev slopade under planeringens gång så som också många andra. När man är i planeringsskedet är det viktigt att ha många idéer och inte fästa sig för hårt vid någon enskild plan. Det är en viktig detalj som jag lärt mig efter alla fältövningar under studierna till kulturproducent. Om man blir för fäst så kan projektet snabbt låsa sig och inte utvecklas gynnsamt.

Ett annat ämne som var aktuellt och kritiskt var sponsorsökning. För att förverkliga ett projekt så behövs stödpengar. Svenska kulturfonden hade sin ansökningstid vid detta tillfälle och vi satsade tiotals timmar på att få ihop en så bra ansökan som möjligt. Vi planerade att detta kunde vara vår huvudsponsor om allting lyckades väl. Vi ansökte om stödpengar som privatpersoner och detta skulle bli vårt misstag. När vi ringde och frågade Svenska Kulturfonden vad vi gjort fel i vår ansökan så tyckte de att vi var för ambitiösa med våra planer och det skulle gynnat oss att sökt stödet som en grundad förening. De trodde inte på oss denna gång, vi fick alltså inget stöd. Det var en hård smäll men tur så hade vi planerat en annan budget innan beskedet från Svenska Kulturfonden kom.

Det är mycket lättare för en ideell förening att få ekonomiskt stöd för ett nytt projekt. Det vill säga att vara icke vinsttagande. Åtminstone när det gäller fonder och stiftelser. Varje gång vi i Yrkeshögskolan Arcada gått in på ämnet stöd och sponsorer så slutar det med att klassen är överens om att en förening har lättare att få stödpengar. I Riitta Heinämaa arbete:

"Helsingin kulttuurin avustusjärjestelmän kehittämiseen liittyvä selvitystyö". Berättar Heinämaa att kulturfonden inte sponsorerar projekt som är vinstdrivna.

Vi tog upp samtalet om att fortsätta vår grupp som en förening eller ett företag på ett möte den 22.2.2018. Efter öppna diskussioner i gruppen och forskande i hur andra har gått till väga beslöt vi oss för att skapa en förening.



## 3.2 Föreningen grundad

”Det händer att personer felaktigt sätter likhetstecken mellan evenemang och företag. Men även om det finns likheter, framförallt när det gäller evenemang som drivs av evenemangsfabriker, så är en av supernovornas framgångsfaktorer att de aldrig helt ser sig som företag” (Fridh, Jansson, Melander 2014:51)

Vårt mål var att se våra drömmars evenemang. Förverkliga någonting som ingen annan gjort i Raseborg. För att lyckas med detta kunde vi inte fokusera på att vara för mycket vinstdrivna. En evenemangsfabrik som de kallas i ”Att tända en supernova” strävar till att skapa evenemang som går så mycket som möjligt på vinst. Om du väljer att skapa evenemang utgående från att vara ett så kallat evenemangsfabrik så måste du följa säkra drag. Boka in artister som du säkert får dina biljetter sålda med. Ett evenemang som är mera opersonligt enligt mig. Ett exempel på en evenemangsfabrik är Live Nation som sålde slut två Hartwall Arena föreställningar 2017 med artisterna Marcus och Martinus och nu för tredje gången bokade in dem för en ny Hartwall Arena föreställning den 9.6.2018.

Det är inget fel på evenemangsfabriker i sig, det är bra att man kan försörja sig som evenemangsplanerare. Men om man vill skapa ett evenemang som sticker ut från mängden och kanske inte tilltalar majoriteten av områdets befolkning så är det ett bra val att skapa en förening.

## 3.3 Visioner

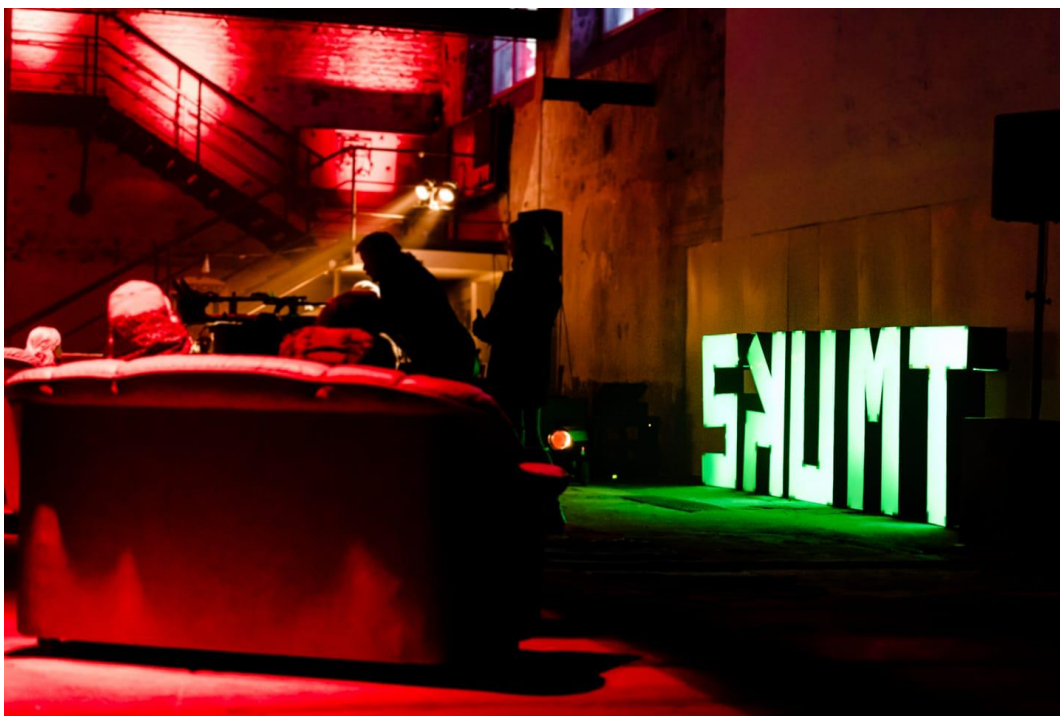
Innan vi började gå in på detaljplanering inför vårt kommande evenemang så frågade vi oss själva på ett planeringsmöte vad vi i Skumt vill satsa på och vad vi gör annorlunda i vår förening. Så man har ett skelett att bygga evenemanget på. Vi kom fram till att vi som förening vill finna ett speciellt och unikt ställe som inte vanligtvis brukar användas för evenemangs syften, och göra just det stället till en tillfällig kulturell samlingsplats. Sen gör vi utrymmet ännu mera unikt med våra konstinstallationer. Så att du som besökare får en maximal upplevelse i att komma till ett alternativt utrymme och njuta av kultur. Sen är kvaliteten runt musiken både tekniskt och visuellt även viktig men det kommer som en bonus kring vad vi byggt upp.

I Yle Västnylands intervju 30.3 tar jag upp hur viktigt det är att få jobba med artister som vi själva är intresserade av. På det sättet är motivationen på topp och då är evenemangen gjorda med omtanke och hjärta. Detta instämmer alla medlemmar om i föreningen.

”För att skapa en supernova krävs att individer med olika egenskaper träffas och att man tillsammans har en idé som man vill genomföra. Individerna kan sedan forma en organisation alternativt att man redan befunnit sig i en organisation som letat efter idéer. Vad som är hönan eller ägget, organisationen eller idén, kan alltså variera. För att kunna utvecklas krävs dock att man omger sig med rätt personer och att man har en tydlig gemensam samsyn kring den framtida inriktningen som både styr arbetet och attraherar andra som vill vara en del av visionen.” (Fridh, Jansson, Melander 2014:53)

Nu var vi samlade och alla på samma linje att skapa vårt första evenemang som förening Skumt r.f. och tillställningen skulle vara speciell som Law beskriver det:

Christopher M. Law beskriver specialevenemang i boken "Urban Tourism" (2002). Termen specialevenemang används för att beskriva evenemang som har ett tema som utförs sällan och alltid utanför det normala aktivitetsprogrammet. För kunden eller besökaren är specialevenemang en möjlighet till en fritids-, social- eller kulturellupplevelse, som är utanför normala valmöjligheter eller bortom vardagens upplevelser. (Law 2002:140.)



Figur 8. Utrymmet från Skumt evenemanget den 31.3. Foto: Ian Granström

## 4 Processbeskrivning

Här beskrivs utmaningar kring projektet och hur vi löste dem. Sen går jag in på hur vi planerade inredningen och trivseln på evenemanget. Målet är att måla upp en bild hur kvällen såg ut.

### 4.1 Blåa Raseborg

Den 31.3.2018 skulle vårt evenemang ske. När vi beslöt oss för påskhelgen så hade vi ungefär fyra månaders tid på oss att ordna allting. Det var mycket att göra men vi kände oss redo för utmaningarna. Vi sökte flera veckor efter platsen för detta evenemang. I början av planeringen bollade vi mellan att ordna evenemanget i Helsingfors eller i Raseborg. Vi tycker alla om Helsingfors som evenemangsstad för att kulturen i huvudstaden har en stor variation, man kan hitta evenemang i alla olika smaker. Men den breda variationen och det breda utbudet har också sina nackdelar. I boken "Blue Ocean Strategy" delar författarna W. Chan Kim och Renée Mauborgne upp världen i två olika oceaner inom evenemangs planering. Det finns de blåa och de röda oceanerna. Detta beskrivs även bra i boken Att tända en supernova: "De som vill agera i en röd ocean har höga inträdesbarriärer att kliva över och de måste vara betydligt bättre än sina konkurrenter. En tuff konkurrens gör att striderna blir blodiga samtidigt som vinster och tillväxt är begränsade. Vattnet i de röda oceanerna har färgats röda av blod." (Fridh, Jansson, Melander 2014: 55)

Helsingfors är en röd ocean. Konkurrensen är kraftig och för att lyckas stort måste man ge sig in i de blodiga striderna om kunderna. Vårt andra alternativ staden Raseborg, är däremot en tydlig blå ocean. Här finns det möjlighet för ett evenemang att växa och konkurrensen finns inte alls i samma skala som i en röd ocean. Bara man väljer en tydlig position och målgrupp så har man möjlighet att skapa ett riktigt stort evenemang i en blå ocean.

Efter att vi ställt in oss på det blåa Raseborg så började vi kontakta personer gällande ställen som var nära på omöjliga för en musikställning som detta. Vårt mål var att hitta ett riktigt unikt ställe. Vi besökte ställen som: Slakthuset i Pojo, gamla ånglokshallar i Karis centrum, ett föråldrat reningsverk och vattentornet. Platserna vi försökte hyra var ofta upptagna

av en ägare som använde stället till förråd eller så var platsen i för dåligt skick så att säkerheten inte skulle fungera. Det var en svår uppgift att hitta ett speciellt ställe för oss, eftersom vårt evenemang krävde en mycket intressant plats så vi fortsatte att söka. Till slut kontaktade vi Billnäs bruk och Olli Muurainen. De var ivriga på att vi skulle ordna ett musikevenemang och ville gärna att vi kom till Billnäs. Platsen har många välbevarade och unika byggnader där vissa hus redan är byggda i mitten av sextio-talet. När vi åkte för att rekognosera utrymmena blev vi övertygade om att detta var ett perfekt ställe för oss.

Vi bestämde oss för att satsa på ett av Billnäs gamla fabriks utrymmen, stora smedjan. Här hade festivalen Faces varit aktiv från år 1999 till 2009. Men efter det har stället inte haft några större tillställningar, bara enstaka privat evenemang. Platsen var vad vi sökte, stora utrymmen med en gammal och robust stil. Även fast stället var vad vi sökte visuellt så hade det sina brister. På plats fanns det ingen tillgång till vatten och utrymmet var inte uppvärmt på något sätt så inne i byggnaden var det en rå kyla och en temperatur runt noll grader Celsius.

Evenemang som ordnas i Raseborg kan ofta ta en "lättare väg" och ordna ett evenemang via en krog eller restaurang som redan är etablerad, på ett ställe där det ordnats massor med evenemang förut. Ett exempel på detta är "Augustinatten" som ordnades år 2017 och får en uppföljande tillställning år 2018, där en av arrangörerna är Daniel Lindholm. Han berättar i sin artikel för Yle den 14.7.2017 att han är trött på att det klagas så mycket om att det inte händer någonting i Raseborg trakterna och därför vill visa att det går att göra något åt saken och ordna program istället för att klaga.

Augustinatten ordnades på Bossa Nova Beach Club i Ekenäs år 2017 och hela evenemanget lyckades fint, ett evenemang med artister som drog till sig publik och sålde slut alla biljetter. Det som vi ville göra till skillnad från "Augustinatten" med vårt evenemang var att bredda på utbudet. Inte alltid gå på de säkra korten med popartister på ett ställe med alla lov och alkoholförsäljning under kontroll. Vi ville testa Raseborgs gränser och våra egna. Skapa ett evenemang som skapar mera variation.



*Figur 9. Artisterna JAG, Dj Gonnar och Dj Bluff. Foto: Ian Granström*

## 4.2 Utmaningar och framsteg

“Imagination is more important than knowledge. For knowledge is limited to all we now know and understand, while imagination embraces the entire world, and all there ever will be to know and understand.” - Albert Einstein

Så nu startade vi från ruta ett utan några stabila grunder överhuvudtaget, inget grundkapital, inget lov annat än hyresavtalet, ingen värme eller rinnande vatten på evenemangsplatsen och ett hopp om att vi kunde ha ett billigare evenemang för besökarna i form av att ha evenemanget "BYOB", vilket betyder att man skulle få ta med sin egen dryck till festen om man så behagar. Det har ordnats tillställningar i Helsingfors med "BYOB" som annars har haft alla andra lov i ordning och varit lagliga. Vi tog kontakt med Clinic events producenter som är aktiva i Helsingfors och kollade hur de hade gått till väga när de hade skapat evenemang med "BYOB". Producenterna hjälpte oss med polisanmälan och berättade hur de hade gått till väga.

Tyvärr så var inte Raseborg polisen redo för detta och vi fick ta hjälp av lokalföretagaren Andreas Mavrostomos som sedan hjälpte oss med försäljningen av alkohol under tillställningen. Det är tungt att vara utvecklingsinriktad ibland för man måste vara beredd på att ändra sina planer flera gånger under planeringsprocessen. Men det finns en charm bakom att inte lyckas med allting direkt, när man får kämpa för sina tankar och visioner så känns det ännu bättre när man till slut lyckas.

Nu hade vi sponsorsökningarna på gång och platsen samt datumet spikat. Nu var det dags att göra klart vår line-up med artister. Vi tog tillsammans kontakt med artister som JAG från Helsingfors och Walt Miguel från Jakobstad. Båda artisterna hade förut varit i kontakt, och till och med gjort samarbeten med våra huvudartister Trainspotters och hade lite liknande musikstil som skulle passa evenemanget. JAG och Walt nappade direkt och var från början väldigt inspirerade. Resten av våra artister tog vi från nära kontakter, slutligen bestod artistlistan av: Trainspotters, JAG, Walt Miguel, OSQ, Rottanaama bissebingo och Dj Gonnar. Vi var nöjda, en artistlista som bestod av artister inom genren hiphop och nyanser av reggae, rock och elektronisk dansmusik.

Jag föreslog på ett möte att det är bäst att vi delar ut ansvarsområden så att inte något viktigt blir bort glömt. Fredrik fick som huvudsyssla att vara artistansvarig, Jonas skötte om det tekniska och Jens tog mycket ansvar inom det byråkratiska med säkerhet och lov osv. Själv var jag ansvarig för kontakten med media, all reklam och evenemangsområdet. Plus att jag hela tiden hade en helhetsbild och involverade mig i alla områden så att jag efter evenemanget kunde känna att jag har grepp om hur helheten fungerade. Vi var alla fyra nya inom evenemangsplanering så vi hjälptes mycket åt och gjorde de flesta uppgifterna tillsammans så långt vi kunde, så att alla lärde sig hur det fungerade till nästa evenemang där vi möjligen kan arbeta mera individuellt.

När man börjar planera ett evenemang så kan det likna ett husbygge på flera sätt.

Man börjar med att bygga upp den stabila grunden som i det här evenemanget stod för Huvudartisterna, platsen och ekonomin. När man byggd en stadig grund för evenemanget att stå på så börjar det komma emot massor med uppgifter som måste göras så att tillställningen blir bra gjord. Hur ska folk ta sig dit, vad ska vi bjuda på för mat, hur löser vi wc-problematiken eftersom inget vatten fanns osv. Det är i det här läget som det är skönt att vara flera i en grupp att ta hand om alla uppgifter som ska skötas. Även fast vi var fyra personer i styrandegruppen så var det väldigt stor hjälp att vi fick stöd av vänner och familj och andra allmänt intresserade med att bygga upp evenemanget. Volontärbetare som det också kallas hjälpte oss med bland

annat att bygga ihop alla våra konstruktioner och konstverk på området, ringa runt till sponsorer och hjälpa med förslag och idéer. Vi jobbade i över två hundra timmar per man med planering och skapande av evenemanget. Det är en tidskrävande process och det är lätt att drabbas av stress. Därför är det väldigt viktigt att alla har en positiv attityd och en gemensam vision på projektet som man brinner för.



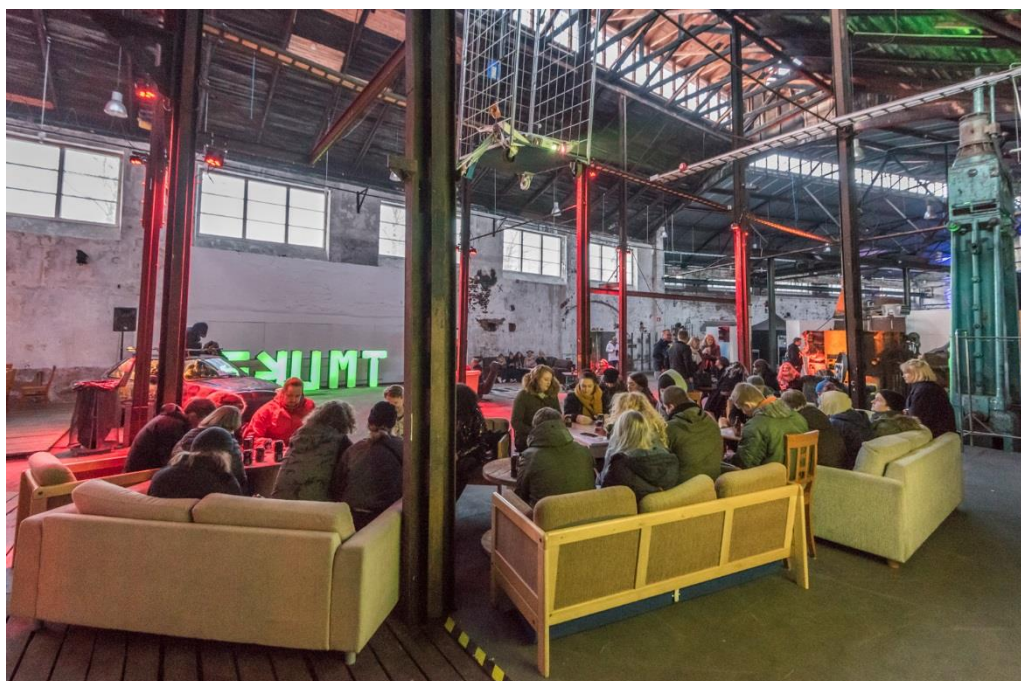
*Figur 10. En av förbands Artisterna: OSQ. Foto: Ian Granström*

### **4.3 Uppbyggnad**

När det kommer till trivseln under evenemanget så är det viktigt att tänka på allt som kunderna kan behöva och vill ha på ett evenemang. Boken Att tända en supernova delar upp den perfekta upplevelsen i sex olika delar: Utformning, Innehåll, Unicitet, Besökare, Förberedelser och Service. Det är lätt att besökare får en dålig smak av evenemanget ifall de t.ex. får köa mycket eller wc:n inte fungerar som det ska. Därför ska allting fungera snabbt och snyggt. Mat och dryck är nödvändigt ifall man har ett evenemang som håller på i flera timmar. Vi ville ha vegetarisk mat till försäljning på vår tillställning och hittade en utmärkt mat ansvarig vid namn Lasse som driver lunchstället Rastachef. Kommunikationen mellan Rastachef och oss flöt på väldigt lätt och Lasse som var ansvarig kock var van med liknande evenemang så allting var proffsigt. Maten fungerade fint och Lasses tio euros matportioner såldes som aldrig förr och blev prisade till skyarna.

Det är viktigt att kunna stå för sina åsikter och visa det via sitt evenemang. Att vara ekologiska och minimalt nedskräpande är viktig för Skumt och vi vill med små medel visa detta. Bl.a. genom att ha ekologisk mat. Vi ville inte heller använda oss av plastmuggar till dryckerna som serverades och det fick vi diskutera med vår dryck försäljare. Alla små val och synligheter gör att hela helheten blir vad den blir.

Inredningen på evenemangsplatsen såg vi som en scen av kreativitet, här kunde vi vara fantasi-fulla och det behövdes inte sparas på idéer. Vi ville göra ett så trivsamt och konstnärligt område som vi kunde åstadkomma. Några veckor innan tillställningen åkte vi hem till privatperso-ner som ville bli av med sina gamla soffor, stolar och bord. Vi använde oss av dessa begagnade soffgrupper och antika stolar och skapade en lekfull miljö av färgrika möbler på hela stället.



*Figur 11. Tidigare på kvällen den 31.3 när Bissebingo hade dragit igång. Foto: Ian Granström*

Det var viktigt för oss att ha mängder av bord och stolar så att besökare i början av kvällen kunde hitta en sittplats och delta i vårt första program som Rottanaama Bissebingo stod för. RNBB drar en show med musik och underhållning medan de är värdar för en bingo runda där det är gratis att delta och vinnarna i rundorna tilldelas öl. En bra uppvärmning på kvällen tyckte vi.

För att vidare beskriva området så hade vi fixat in en graffitimålad bil som var placerad mitt i salen. Bilen fungerade som scen för Rottanaama Bissebingo när de drog sin legendariska bingo och senare på kvällen fungerade bilen som sittplatser och som konstverk.





*Figur 12. Rottanaama Bissebingo drar sin show från sprejmålade Fiestan. Foto: Ian Granström*

Vanliga burkinsamlingsstationer var för tråkiga så vi byggde ett rum dit man kunde slänga sina tomma burkar så att det efter en tid bildade en pool av burkar och flaskor. Rummet var snyggt upplyst så att det blev fulländat. Andra installationer på platsen var vårt "Tv torn" som vi byggt ihop av gamla tunga Tv apparater. Vi hade över 20 stycken Tv:n som flimrade i vitt brus eller visade bilder från gamla rally filmer.

Vi använde oss endast av hyrda LED-lampor i lokalen som vi installerade precis där vi ville ha dem och hurdan färg de skulle lysa i. På det sättet dekorerade vi utrymmet på ett konstnärligt sätt som liknade någonting från ljus-festivalen LUX Helsinki.

Problemet att vi var utan rinnande vatten löste vi med en egen pissoar som vi hade bland våra fem bajamajor. Om man var törstig så fick man dricksvatten vid försäljningsområdet för drycker.

Vi ville ha detaljer och konst i varje liten vrå för att göra stället intressant. Vi byggde själva en Skumt-skylt som lyste hela kvällen med sin höjd på två meter och bred på sex meter. Andra detaljer var som exempel vår skylt till Wc:n, som bestod av en gammal wc-bytta som var målad och hade blinkade med LED-lampor som konturer. Byggande av lokalen tog över tre fulla dagar för oss. Då hade vi en stor hjälp av vänner och släkt så att vi alltid var fyra till tio människor på evenemangsplatsen och byggde upp området.

Efter RNBB hade inlett kvällen så började programmet på stora scenen. Under kvällen var Folket samlat på två olika ställen. Framför scenen och njöt av uppträdandet eller i Soffsektionen där man kunde ta en dryck och tala med varandra. Artisterna löpte på med ordningen som vi hade planerat, när en artist var klar med sitt uppträdande så kom vår Dj in på scenen för att hålla uppe stämningen med sin musik tills nästa artist var redo att uppträda. På så sätt hölls publiken ivriga och programmet löpte på proffsigt. En lyckad uppbyggnad. Kontakten med artisterna fungerade bra och alla var väldigt nöjda över att få medverka. Trainspotters kommenterade efter sitt uppträdande: "Världens bästa ställe, det kunde inte varit trevligare och bättre."

Vi betalade bort alla våra utgifter till artisterna direkt de hade uppträtt så att inget blev oklart och alla fick sin lön som de var lovade. Efter sista artisten hade spelat fortsatte kvällen med dansmusik i en ny sal i utrymmet som varit stängt under kvällen. Där fortsatte Dj Gonnar spela musik tills vi avslutade kvällen på topp.

"Evenemang skapas av individer för individer. Supernovor hittar en blå ocean där man kan verka ostört. För att hitta en blå ocean krävs en värdeskapande insikt, det vill säga att man känner sina besökare och kan omvandla denna kunskap till ett lockande evenemang.

En viktig skillnad mellan vanliga evenemang och supernovor är att supernovor arbetar systematiskt och professionellt med undersökningar och har en kontinuerlig dialog med sina besökare. Man tror sig inte bara veta vad besökarna tycker, man vet. Med rätt värdeskapande insikt kan sedan en upplevelse utformas som får besökarna att komma tillbaka, gång på gång."

(Fridh, Jansson, Melander 2014: 69)



*Figur 13. Artisten JAG och publikhavet. Foto: Ian Granström*

## 5 Evaluering

Berättar om vår synlighet och tar upp hur evenemanget lyckades och kommenterades av besökare.

### 5.1 Synlighet

Innan vi öppnade dörrarna till själva evenemanget så var det väldigt svårt att uppskatta hur mycket folk det skulle dyka upp, vi räknade med minimi 200 besökare före evenemanget. Eftersom vi hade blivit nekade vårt stöd från Svenska Kulturfonden så var vi i stort behov av många besökare så att evenemanget inte skulle gå på minus, det skulle innebära att vi skulle få betala våra utgifter från egna fickor. Vi hade fått mycket hjälp av företagare och Raseborgsstad Bland annat blev vi sponsorerade en egen nio personers taxi med chaufför som fungerade som taxi åt folk som skulle till evenemanget. Man kunde ringa vår egen Skumt-taxi från numret som vi hade delat på sociala medier. Sedan fick vi stöd med mat i form av pizzor, semlor och frukt som vi hade i backstage. Allting som vi fick av företagare och privat personer var vi otroligt tacksamma över. Men alla evenemangskostnader var så stora så inbetalda besökare var viktiga för oss så att vi kunde betala bort våra utgifter. Kostnaderna för allting var närmare tio tusen euro. De största kostnaderna var artisterna, lokalhyran, tekniken och bajamajorna.

Innan evenemangen jobbade jag hårt för att sprida budskapet om evenemanget, jag tog kontakt med radio X3M, radio Vega, Yle Västnyland, Västra Nyland och Etelä Uutiset. Vi fick publicitet av samtliga kanaler. Vi gjorde intervjuer och reportagen så mycket vi kunde så att evenemanget syntes så mycket som möjligt. Andra taktiker vi satsade på för att synas var att vi gjorde vår egen affisch för tillställningen som vi fick stöd att printa ut i över 200 exemplar. När det var en månad kvar till evenemanget hade vi hängt upp alla affischer i Raseborg, Ingå, Hangö, Kyrklätt, Åbo och Helsingfors.



Figur 14. Vår affisch för evenemanget. Bild: Alfons Grönqvist

Sedan hade vi tidigt utvecklat en plan på hur vi skulle komma fram på sociala medier. Våra huvudkanaler var Facebook och Instagram, där vi gjorde flera editerade videon och tog bilder för marknadsföring. Vissa av våra videon fick över 2000 visningar och hade en bra spridning.

Vi kom slutligen upp till cirka 380 besökare på vårt evenemang. Det var nära dubbelt så många som vi hade räknat med. I en stad som Raseborg är 380 en hög besöksiffra. Åtminstone när det handlar om ett alternativt evenemang som detta. Vi också extra glad över spridningen i ge-

nerationer som besökte evenemanget. Det var en tydlig grupp på unga vuxna som var vår huvudmålgrupp. Men sedan fanns det en stor grupp medelålders besökare som hade hittat till evenemanget. En besökare i femtioårs åldern kommenterar att man inte hade trott att det skulle vara så många jämn åriga här på tillställningen som det var. Så fortsatte besökaren berätta om hur kreativt vi har lyckats med inredningen. "Det är lite som att komma till en drömvärld" påstår besökaren och ser nöjd ut.



*Figur 15. Artisten JAG. Foto: Ian Granström*

## 6 Slutord

Efter allting vi har varit med om hittills så är jag väldigt glad över valen vi tagit. Vi har inte alltid valt en lätt väg och i och med det så har vi fått lära oss massor inom evenemangsplanering. Väldigt grundligt. Nu har vi en förening där de fyra medlemmarna känner sig säkra och målmedvetna.

Skumt kommer att fortsätta sin verksamhet med ett sommarevenemang, sommaren 2018. Planeringen har börjat och idéerna flödar på som det ska. Som bäst så håller vi på att bygga upp vår grund med artister och evenemangsplats. I det kommande sommarevenemanget kommer vi satsa mera på en övernattningsplats och på ett tydligt sätt för besökare att ta sig till evenemanget.

Som yrkeshögskolan Arcada använder som sin slogan "Stay curious". Håll dig nyfiken. Det är precis vad vi på Skumt ska fortsätta med, hålla oss nyfikna för nya fantasier och idéer. Och inte vara rädda med att pröva oss fram. För sist och slutligen är det nyfikenheten, modet och drömmen som skapar framtiden.



*Figur 16. Erk från Trainspotters*



*Figur 17. Walt Miguel.*

# Källor

## Böcker

Alvehus, Johan. 2013. *Skriva uppsats med kvalitativ metod: en handbok*

Fridh Tina, Mikael Jansson och Anders Melander. 2014, *Att tända en supernova*

Law, Christopher M. 2002 *Urban Tourism*

Mauborgne Renée, Kim W. Chan. 2005 *Blue Ocean Strategy*

## Elektroniska källor

Augustinatten

<https://svenska.yle.fi/artikel/2017/07/14/nojesproducenten-som-tog-eget-initiativ-i-stallet-att-klaga> hämtad: 4.5.2018

Billnäs historia

<https://www.visitraseborg.com/sv/sevardheter/kultur-historia/billnas-bruk> hämtad:

21.3.2018

Boiler room

<https://boilerroom.tv/> hämtad: 3.5.2018

Clinic events

<https://www.facebook.com/clinicevents/?ti=as> hämtad: 8.5.2018

Ekenäs nattliv

<https://svenska.yle.fi/artikel/2017/06/11/knipan-oppen-nattklubbsverksamhet>

hämtad: 15.3.2018

Faces Etnofestival

<https://www.faces.fi/sv/faces-5-7-8-2016/> hämtad: 6.5.2018

Flow Festival

<https://www.flowfestival.com/en/> hämtad: 4.5.2018

Konepajan Bruno

<http://www.konepajanbruno.fi/> hämtad: 4.5.2018

Kulturfonden information av Riitta Heinämaa

[https://www.hel.fi/static/kulke/Helsingin\\_kulttuurin\\_avustusjarjestelman\\_kehittamiseen\\_liittyva\\_selvitystyo\\_2016.pdf](https://www.hel.fi/static/kulke/Helsingin_kulttuurin_avustusjarjestelman_kehittamiseen_liittyva_selvitystyo_2016.pdf) hämtad: 13.5.2018

Live Nation

[https://www.livenation.fi/show/1126735/marcus-and-martinus-moments-tour/helsinki/2018-06-09/fi?omq=marcus&gclid=Cj0KCQjwibDXBRCyARIsAFHp4frOUBfG3pPrS8pfj5HXYIzh2KrjOX-vukXO0JRH81AxJtcjyTNsQjGMaAuXTEALw\\_wcB](https://www.livenation.fi/show/1126735/marcus-and-martinus-moments-tour/helsinki/2018-06-09/fi?omq=marcus&gclid=Cj0KCQjwibDXBRCyARIsAFHp4frOUBfG3pPrS8pfj5HXYIzh2KrjOX-vukXO0JRH81AxJtcjyTNsQjGMaAuXTEALw_wcB) hämtad: 4.5.2018

The Guardian

<https://www.theguardian.com/international> hämtad: 3.4.2018

## Material

Facebook sida, Skumt

<https://www.facebook.com/events/943457752487420/>

Instagram kanal, Skumt

<https://www.instagram.com/skumtevents/>

Kronomagasinet filmmaterial

<https://www.youtube.com/watch?v=yyOgZWnGXrA> hämtad: 8.5.2018

Skumt filmmaterial

<https://www.youtube.com/watch?v=tceKBAWnygo> hämtad: 4.5.2018

Västra Nyland

<https://www.vastranyland.fi/artikel/skumt-pa-gang-i-stora-smedjan/> hämtad: 18.4.2018

Yle Västnyland artikel

<https://svenska.yle.fi/artikel/2018/03/30/subkulturen-flyttar-till-billnas-bruk-karisunga-vill-ha-en-utekvall-dar-alla> hämtad: 4.5.2018

Yle X3M

31.3.2018 gjorde Trainspotters & Chefen en radio intervju.

<https://arenan.yle.fi/1-4372052> hämtad: 4.5.2018



